

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 302/2012-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. P..., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátkou Mgr. M. D., R., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a 5 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0 Tp 133/2011 z 21. novembra 2011, ako aj uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo 7. decembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. januára 2012 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľ“) doplnená podaním doručeným 2. mája 2012, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a 5 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 133/2011 z 21. novembra 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“ alebo „uznesenie okresného súdu z 21. novembra 2011“), ako aj uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo 7. decembra 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“ alebo „uznesenie krajského súdu zo 7. decembra 2011“).

Z obsahu sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ [väzobne stíhaný od 25. mája 2011 pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) Trestného zákona a iné] podal 27. októbra 2011 prostredníctvom svojej obhajkyne Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Keďže žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu generálna prokuratúra nechcela vyhovieť, predložila ju 16. novembra 2011 okresnému súdu spolu s návrhom sp. zn. XIV Gv 16/11 zo 14. januára 2011 na predĺženie lehoty trvania väzby sťažovateľa a ďalších spoluobvinených (ďalej len „návrh generálnej prokuratúry na predĺženie väzby“). Okresný súd uznesením z 21. novembra 2011 lehotu trvania väzby sťažovateľa predĺžil do 25. mája 2012 a zároveň jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Krajský súd uznesením zo 7. decembra 2011 sťažnosť sťažovateľa podanú proti uzneseniu okresného súdu z 21. novembra 2011 zamietol, pretože dospel k záveru, že nebola dôvodná.

Sťažovateľ je toho názoru, že uznesením okresného súdu z 21. novembra 2011, ako aj uznesením krajského súdu zo 7. decembra 2011 bolo porušené jeho „právo... na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky,

- pre porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí
 - pre arbitrárnosť a svojvôľu ohľadom
1. vysporiadania sa s dvoma druhmi konania, možnosť ich zlúčenia
 2. nedostatočnosť, zmätočnosť a arbitrárnosť odôvodnení rozhodnutí

3. porušenie základných zásad konania:

- a) zásada náležitého zistenia skutkového stavu a zásada zákonnosti
- b) zásada oficiality
- c) zásada hospodárnosti a efektívnosti konania
- d) zásada konať o väzobných veciach prednostne, bezodkladne a bez prieťahov“.

V súvislosti s porušením princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí sťažovateľ poukázal na spoluobvineného J. Ď., ktorý bol okresným súdom prepustený na slobodu, pretože návrhu generálnej prokuratúry na predĺženie väzby v jeho prípade nebolo vyhovené. Okresný súd v tejto väzobnej veci rozhodol, že sa „vo veci vyskytujú prieťahy, nie je možné stotožniť sa s tvrdením prokuratúry, že potrebuje viac času na preštudovanie si spisu a vzhľadom na počet vyšetrovacích úkonov, ktoré boli vo veci vykonané (3, pričom posledný bol vykonaný v mesiaci september 2011) nie je dôvod na predĺženie lehoty trvania väzby“. V prípade sťažovateľa došlo k vykonaniu dvoch úkonov počas celého trvania väzby, a to jeho výsluchu uskutočneného 7. júla 2011 a previerky na mieste činu uskutočnenej 20. augusta 2011. Od toho času neboli podľa sťažovateľa vykonané žiadne iné úkony.

V súvislosti s uvedeným poukázal sťažovateľ na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a princípu, že v rovnakých podmienkach sa musí dať rovnaká odpoveď, a preto napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za diskriminačné.

Za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru považuje sťažovateľ aj to, že o návrhu generálnej prokuratúry na predĺženie väzby, ako aj o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 27. októbra 2011 rozhodoval okresný súd spoločne. Sťažovateľ považuje „spojenie dvoch vecí, akými sú návrh prokurátora na predĺženie trvania väzby so žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby..., za ex legem neprípustné“.

K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých súčasťou je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, sťažovateľ opäť poukazuje na judikatúru ústavného súdu (napr. III. ÚS 119/03), ako aj judikatúru ESĽP (napr. Ruiz Torija proti Španielsko z 9. decembra 1994, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998) a konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je „zmätočné, nezrozumiteľné a vykazuje všetky známky arbitrárnosti. Krajský súd v Banskej Bystrici sa zrejme určite nedostatočne oboznámil s vecou a nepostupoval v súlade s § 192 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý upravuje rozsah preskúmvacej činnosti krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti, ktorý vzhľadom na absenciu osobitnej úpravy v súvislosti so sťažnosťou proti rozhodnutiu o väzbe (§ 83 Trestného poriadku), treba aplikovať aj vo vzťahu k preskúmvaniu tzv. väzobných rozhodnutí prvostupňového (okresného) súdu, pričom podľa tohto zákonného ustanovenia pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia“.

Sťažovateľ za porušenie zásady oficiality ako jednej zo základných zásad trestného konania, a tým aj za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru považuje skutočnosť, že „Okresný súd Banská Bystrica svojím rozhodnutím sp. zn. 0 Tp 133/2011 zo dňa 21. 11. 2011 v podstate rozhodol, že väzba sa predlžuje do 25. 5. 2012. Vo veci konal samosudca ako sudca pre prípravné konanie, pričom viedol a rozhodoval na verejnom pojednávaní, čo je v príkrom rozpore s § 303 Trestného poriadku. O ďalšom trvaní väzby obvineného rozhoduje vecne a miestne príslušný súd. Takýmto súdom v prejednávanej prípad je v zmysle § 16 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku Okresný súd Banská Bystrica. Tento súd svojím rozhodnutím vydaným sudcom pre prípravné konanie po verejnom zasadnutí dňa 21. 11. 2011 rozhodol o ďalšom trvaní väzby pred uplynutím lehoty, do ktorej bola predĺžená väzba v prípravnom konaní, teda do 25. 5. 2012. Krajský súd v rozhodnutí uviedol, že boli splnené zákonné podmienky predĺženia lehoty väzby do 25. 02. 2012 v zmysle ustanovenia § 76 ods. 2, 3 Tr. por. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodoval ako odvolací orgán, sťažnostný súd o opravnom prostriedku. Zaoberal sa teda Krajský súd v Banskej Bystrici dostatočne

sťažnosťou sťažovateľa a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 21. 11. 2011 sp. zn. 0 Tp 133/2011, keď uviedol lehotu na predĺženie do 25. 2. 2012? Z tejto úvahy vyplýva ešte aj porušenie zásady oficiality zákonom garantovanej v § 2 ods. 10 Trestného poriadku.“.

Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením zásady oficiality tvrdí, že okresný súd opravil návrh generálnej prokuratúry na predĺženie väzby a bez poskytnutia primeraného času na prípravu o nej hneď rozhodol. Vo veci došlo nielen k oprave číselného údaja – zmena počtu mesiacov väzby, keď návrh generálnej prokuratúry znel na predĺženie lehoty trvania väzby „o šesť mesiacov, teda do 25. 5. 2012“, pričom správne malo byť päť mesiacov, ale aj k doplneniu mena sťažovateľa v odseku 3 a odseku 4 textu odôvodnenia návrhu generálnej prokuratúry, pričom podľa sťažovateľa došlo aj k doplneniu návrhu, čím de facto došlo k zmene jeho obsahu.

V súvislosti s uvedeným sťažovateľ uvádza, že *«v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR v rozhodovacej činnosti všetkých orgánov aplikácie práva (vrátane orgánov činných v trestnom konaní a súdov) dochádza k písomnému vyhotovovaniu ich rozhodnutí, ktoré je zverené konkrétnym fyzickým osobám v určitom právnom pomere k príslušnému orgánu. V tejto zložitej tvorivej duševnej činnosti založenej na myšlienkových procesoch a právnej subsumpcii konkrétneho skutkového deja môže dochádzať aj k rôznym omylom či pochybeniam. Na tento účel príslušné procesné poriadky upravujú pod rôznymi označeniami možnosť opraviť chyby v písomnom vyhotovení rozhodnutí, pričom však predmetnou opravou nemožno rozhodovať o veci „nanovo“ či meniť podstatu pôvodného rozhodnutia. Takéto pochybenia sú vo všeobecnosti neželané, ale zároveň sú príslušným procesným postupom odstrániteľné.*

Postup vyšetrovateľa, ktorý v súlade so zákonom ustanoveným postupom opravil uznesenie o vznesení obvinenia, je zákonný a ústavne konformný, ak ním nedošlo k takému zásahu, ktorý by menil podstatu skutku, ktorého sa sťažovateľ dopustil a pre ktorý mu bolo obvinenie vznesené. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 148/08 z 10. februára 2010) Mutatis mutandis postup je správny, zákonný a ústavne konformný, ak ním nedošlo k takému zásahu, ktorý by podstatne menil vec.».

Ďalej sťažovateľ zastáva názor, že napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu došlo aj k porušeniu jeho „práva... na slobodu vyplývajúce z čl. 5 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Dohovoru a čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 5 Ústavy SR pre porušenie základného práva sťažovateľa na slobodu

1. *absencia formálnych predpokladov*
2. *absencia materiálnych predpokladov pre väzbu v súlade s čl. 5 ods. 1 Dohovoru*
3. *porušenie rovnosti zbraní a práva na kontradiktórnosť procesu“.*

Sťažovateľ k absencii formálnych predpokladov návrhu na vzatie do väzby uviedol, že tento návrh „vypracovala Generálna prokuratúra Slovenskej republiky dňa 26. 5. 2011. Zo spisu a z dostupných dokumentov nie je zrejmé, kedy tento bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica. Podanie nemá náležitosti požadované zákonom a judikatúrou. Podanie doručené na súd musí obsahovať podaciu pečiatku s vyznačením dátumu a presného časového okamihu, aby bolo možné preskúmať, či tento úkon bol vykonaný v zákonnej lehote. Vyznačenie presného času musí preto byť v takýchto prípadoch vykonané spôsobom, ktorý nepripúšťa nijaké pochybnosti. Je to tak tým viac, že zadržaná osoba spravidla nemá žiadnu možnosť kontrolovať, či vyznačený časový údaj zodpovedá skutočnosti, pretože pri podaní takéhoto návrhu nie je prítomná...

Sťažovateľ má za to, že vyznačenie presného času nie je vykonaný spôsobom a predpisom, ktorý je daný podľa § 28 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. o rokovacom a spravovacom poriadku okresných a krajských súdov.

Na návrhu na vzatie do väzby sťažovateľa nie je žiaden údaj na prvej strane, chýba odtlačok akejkoľvek pečiatky, akýkoľvek iný prípustný text. Na poslednej strane návrhu, pod textom, je rukou napísaný text: *prevzaté osobne, dátum, čas a podpis sudcu a odtlačok veľkej okrúhlej pečiatky súdu, ktorý sa nachádza naľavo od veľkej okrúhlej pečiatky. V súlade s prílohou č. 3 k vyhláške 543/2005 Z. z. sa veľká okrúhla pečiatka súdu používa: Súd opatrí prvopisy a rovnopisy vyhotovení súdnych rozhodnutí, listiny o poverení výchovou a zastupovaním maloletého, o ustanovení opatrovníka, úradné potvrdenie, doložku o právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutí, nariadenie výkonu trestu a ochranných opatrení, príkaz na zatknutie a odvolanie tohto príkazu, príkaz na prijatie do*

väzby a príkaz na prepustenie z väzby alebo z výkonu trestu odňatia slobody, povolenie na návštevu obvineného vo väzbe, žiadosť o vypátranie pobytu osôb a odvolanie tejto žiadosti, výzva na nastúpenie výkonu trestu odňatia slobody, výzva na nastúpenie ochranného liečenia, opatrenie o ustanovení obhajcu, ako aj všetky písomnosti určené pre súdy alebo iné orgány v cudzine. V iných prípadoch sa môže veľká okrúhla pečiatka súdu používať, len ak tak ustanovuje táto vyhláška alebo osobitný právny predpis. Ak sa listina opatrí odtlačkom veľkej okrúhlej pečiatky, odtlačok sa spravidla umiestni dva až tri riadky pod textovým stĺpcom v strede papiera; listina sa podpisuje vpravo od odtlačku okrúhlej pečiatky.“.

K absencii materiálnych predpokladov väzby sťažovateľ poukázal na judikatúru ESĽP, z ktorej vyplýva, že *«podozrenie musí byť dôvodné, pokiaľ ide o to, či bol spáchaný určitý konkrétny trestný čin, ako aj to, či ho spáchala konkrétna osoba.*

Z rozhodnutí ESĽP vyplýva aj to, že na pozbavenie osobnej slobody podľa článku 5 ods. 1 písm. c) stačí na začiatku dôvodné podozrenie zo spáchaného trestného činu, ale krátko na to musia existovať aj ďalšie „vážne a dostatočné dôvody väzby“ (zabránenie v spáchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní) alebo iný dôvod stanovený vnútroštátnym právom.».

Sťažovateľ je toho názoru, že v jeho trestnej veci *„nikdy nebola splnená ani len conditio sine qua non pre väzbu a to existencia dôvodného podozrenia. V súlade s rozhodnutím ESĽP vo veci Fox, Campbell and Hartley vs. Spojené kráľovstvo dôvodné podozrenie je existencia takých informácií a skutočností, ktoré by objektívneho pozorovateľa presvedčili o tom, že dotknutá osoba mohla naozaj trestný čin spáchať. Dôvodnosť podozrenia, o ktoré sa musí zatknutie opierať je základným prvkom ochrany poskytovanej čl. 5 ods. 1 písm. c) proti svojvoľnému zatknutiu a inému pozbaveniu slobody.*

V celom prípade proti sťažovateľovi svedčí len obv. Ď., ktorý vo svojej rozporuplnej, nejasnej a neurčitej výpovedi spomína aj meno sťažovateľa. Iné dôkazy vykonané vo veci v podstate svedčia len o spáchaní trestného činu resp. činov práve obv. Ď., ktorý vo veci svedčí.“.

Napokon namietané porušenie princípu rovností zbraní a práva na kontradiktórnosť procesu sťažovateľ odôvodnil takto: *„Najdôležitejším prvkom zásady rovnosti zbraní je právo prístupu do vyšetrovacieho spisu: konkrétne, možnosť účinne vyvrátiť tvrdenia a dôvody, na ktorých prokurátor zakladá určité body spisu, predpokladá možnosť obhajoby vstúpiť do spisu.*

Výsluch obvineného bol sťažovateľovi – právnemu zástupcovi oznámený 17. 11. 2011 v čase okolo 15,00 hod telefonicky. Termín výsluchu obvineného bol naplánovaný na 21. 11. 2011, 17. 11. 2011 bol deň pracovného pokoja, štvrtok, úkon bol naplánovaný na pondelok ráno. Ani Okresný súd ani Krajský súd v Banskej Bystrici sa nezaoberali a nevysporiadali sa s námietkou sťažovateľa o porušení práva na rovnosť zbraní a možnosť nahliadnuť do spisu...“

Sťažovateľ podaním z 29. apríla 2012 poukázal na opakované porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu, ktorým mu malo byť odňaté právo vyjadriť sa k veci, a preto bol nútený vzniesť námietku zaujatosti voči senátu krajského súdu, ktorého predsedom je JUDr. A. P., a to opakovane (15. februára 2012 a 17. apríla 2012), pričom ani o jednej z týchto námietok nebolo podľa sťažovateľa rozhodnuté. Zároveň sa informoval o stave konania na ústavnom súde, pričom následným podaním zo 4. júna 2012 zopakoval svoju žiadosť, v ktorej súčasne poukázal na uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 19/2012 z 24. mája 2012, ktorým bol návrh jeho obhajkyne označený ako *„Návrh na začatie konania podľa článku 267 ods. 4 ZFEÚ o naliehavej predbežnej otázke“* vyhodnotený senátom krajského súdu ako sťažnosť podaná proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 133/2011 z 24. apríla 2012, s čím sa sťažovateľ nemôže stotožniť.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na slobodu vyplývajúce z čl. 5 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 1, ods. 3, ods. 5 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 porušené bolo.

2. *Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 zrušuje a Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa prikazuje, aby sťažovateľa prepustil bezodkladne z väzby na slobodu.*

3. *Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 10.000,- eur...*

4. *Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania...“*

Sťažovateľ navrhol alternatívne vydať tento nálež:

„1. *Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0 Tp 133/2011 zo dňa 21. 11. 2011 porušené bolo.*

2. *Základné právo sťažovateľa na slobodu vyplývajúce z čl. 5 ods. 1, ods. 4., ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 1, ods. 3, ods. 5 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0 Tp 133/2011 zo dňa 21. 11. 2011 porušené bolo.*

3. *... Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0 Tp 133/2011 zo dňa 21. 11. 2011 sa zrušuje a Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa prikazuje, aby sťažovateľa prepustil bezodkladne z väzby na slobodu.*

4. *Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 10.000,- eur...*

5. *Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania...“*

A napokon sťažovateľ ako ďalšiu alternatívu navrhol vydať tento nálež:

„1. *Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR*

uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na slobodu vyplývajúce z čl. 5 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 1, ods. 3, ods. 5 Ústavy SR uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 porušené bolo.

3. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3 Tpo 56/2011 zo dňa 07. 12. 2011 zrušuje a Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa prikazuje, aby sťažovateľa prepustil bezodkladne z väzby na slobodu.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 10.000,- eur...

5. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania...“

Sťažovateľ v petite sťažnosti okrem iného namieta aj porušenie práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru ako celku bez konkretizácie písmena [a) až f)] tohto článku. Ústavný súd bez vyzvania sťažovateľa na upresnenie petitu sťažnosti vychádzajúc z argumentácie v nej obsiahnutej dospel k názoru, že zrejme namieta porušenie práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru. Taktiež ústavný súd ustálil zrejmu nesprávnosť petitu sťažnosti, keď sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva aj podľa čl. 17 ods. 3 ústavy, pričom správne mal označiť čl. 17 ods. 2 ústavy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ústavy vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu, resp. jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 80/2010).

Podľa § 20 ods. 3 zákona je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia vo veci samej sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní sťažnosti sťažovateľa vychádzal z uvedenej zásady viazanosti petitom návrhu na začatie konania, ako aj zo skutočnosti, že sťažovateľ je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, a preto prerokoval sťažnosť len v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie vo veci samej [práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a 5 a čl. 6 ods. 1 dohovoru], a to v petite sťažnosti označeným uznesením okresného súdu z 21. novembra 2011 a uznesením krajského súdu zo 7. decembra 2011.

Tvrdenia o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v súvislosti s podanými námietkami zaujatosti proti členom senátu krajského súdu, ktorý rozhodoval o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 Tpo 4/2012 z 31. januára 2012, ako aj jeho výhrady voči uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 19/2012 z 24. mája 2012 považoval ústavný súd iba za súčasť argumentácie sťažovateľa, ktorá sa nepremietla do petitu sťažnosti.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon... Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie nezákonné.

Podľa čl. 5 ods. 5 dohovoru každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

1. Pokiaľ ide o tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 21. novembra 2011 a uznesením krajského súdu zo 7. decembra 2011, ústavný súd poukazuje na to, že rešpektuje prax ESLP, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok *De Wilde et al v. Belgicko* z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77 atď.), resp. čl. 17 ústavy, pretože predstavujú prísnejšiu a špeciálnu úpravu dodržania zásad spravodlivého procesu u osoby pozbavenej osobnej slobody, než

aký má na mysli čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ustanovenia čl. 5 dohovoru a čl. 17 ústavy zahŕňajú hmotné a tiež procesné atribúty práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru o práve na spravodlivé súdne konanie alebo čl. 46 ods. 1 ústavy garantujúce základné právo na súdnu ochranu (obdobne napr. III. ÚS 155/09, III. ÚS 287/2010).

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa odôvodňujúcim porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a 5 dohovoru uznesením okresného súdu z 21. novembra 2011 ústavný súd poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť (čo aj využil), o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc

krajského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

3. Ústavný súd sa v nadväznosti na uvedené ďalej venoval už len preskúmaniu uznesenia krajského súdu zo 7. decembra 2011 z hľadiska dodržania záruk zakotvených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a 5 dohovoru. Napadnuté uznesenie krajského súdu ústavný súd preskúmal z hľadiska námietok prezentovaných sťažovateľom v jeho sťažnosti, ktorými odôvodňuje namietané porušenie označených práv.

Keďže argumenty, ktoré sťažovateľ viazal na námietky porušenia jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a krajského súdu, ako aj porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 a 5 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, sa z dôvodu odmietnutia sťažnosti v tejto časti stali bezpredmetnými, ústavný súd sa už ďalej nimi nezaoberal.

3.1 V spojitosti s namietaným porušením základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu sťažovateľ stručne konštatuje, že u neho absentuje dôvod preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Tvrdí, že jeho väzba je nezákonná vzhľadom na absenciu dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu a tiež že okresný súd opiera dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu výlučne o výpoveď svedka a neskôr obvineného Ď.

Z judikatúry ústavného súdu k čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru vyplýva, že osoba vo väzbe je oprávnená na preskúmanie procesných a hmotných podmienok, ktoré sú predpokladom na jej „zákonnosť“, pričom požiadavka preskúmania

hmotných podmienok väzby zahŕňa povinnosť preskúmať okolnosti svedčiacie pre a proti väzbe a rozhodnúť s poukazom na právne kritériá, či sú dané dôvody opodstatňujúce väzbu, alebo prepustiť osobu z väzby na slobodu, pokiaľ také dôvody neexistujú (pozri III. ÚS 38/01, III. ÚS 79/02 a III. ÚS 135/04).

Z judikatúry ESĽP vyplýva, že konanie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru musí mať charakter súdneho konania, ktoré okrem inštitucionálnych záruk nezávislosti a nestrannosti orgánu rozhodujúceho vo veci musí poskytovať garancie procesnej povahy primerané povahe pozbavenia osobnej slobody dotknutej osoby v konkrétnom prípade (napr. rozsudok vo veci Assenov a iní c. Bulharsko z 28. októbra 1998, rozsudok vo veci Wloch c. Poľsko z 19. októbra 2000).

Neexistenciu dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľ namietal prostredníctvom svojej obhajkyne v sťažnosti z 23. novembra 2011 podanej proti uzneseniu okresného súdu z 21. novembra 2011. V písomnom odôvodnení sťažnosti poukázal na to, že tvrdenia generálnej prokuratúry uvedené v návrhu na predĺženie väzby sa na neho nevzťahujú, a preto nie je dôvod, aby bol ďalej držaný vo väzbe. Vyslovil tiež názor, že skutočnosti, ktoré v napadnutom rozhodnutí uvádza okresný súd, sú ničím nepodloženými domnienkami, a jediným dôkazom je výpoveď svedka a neskôr obvineného Ď., ktorého dôveryhodnosť spochybnil. Proti okresnému súdu ďalej namietal, že spojil konanie o rozhodovaní o jeho žiadosti a prepustenie z väzby na slobodu s rozhodovaním o návrhu generálnej prokuratúry na predĺženie väzby a nevenoval jej dostatočnú pozornosť. V závere sťažnosti žiadal, aby ho krajský súd prepustil z väzby na slobodu.

Krajský súd uznesením zo 7. decembra 2011 sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 21. decembra 2011 zamietol, pretože dospel k záveru, že nie je dôvodná.

Krajský súd k tomuto záveru dospel po opísaní týchto rozhodujúcich skutočností:

„Podľa § 192 ods. 1/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosti obvinených neboli dôvodne podané, pretože v danom prípade boli splnené zákonné podmienky predĺženia lehoty ich väzby do 25.02.2012 v zmysle ustanovenia § 76 ods. 2, 3/ Tr. por. pri súčasnom trvaní väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Obvinení M. P. a J. B. boli vzatí do väzby uznesením sudcu pre prípravné- konanie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0 Tp 133/2011 zo dňa 28. 05. 2011 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Väzba začala u obv. M. P. plynúť dňa 25. 05. 2011 o 06.20 hod. a u obv. J. B. dňa 25. 05. 2011 o 06.00 hod., pričom u oboch obvinených sa vykonáva v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici.

V súvislosti s trvaním zákonného dôvodu preventívnej väzby u obvinených krajský súd poukazuje na výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania, z ktorých vyplýva, že v danom prípade sa jedná o závažnú trestnú činnosť, pričom existuje dôvodné podozrenie, že tejto sa dopustili aj obvinení M. P. a J. B. Navyše obvinení sa mali predmetnej trestnej činnosti dopúšťať po dlhšiu dobu, a to s cieľom zabezpečiť si finančný prospech, nejednalo sa teda o jednorazovú aktivitu. Z výpovede spoluobvineného Ď. tiež vyplýva, že obvinení pripravovali ďalšiu krádeže bankomatu v J., k uskutočneniu ktorej nedošlo z dôvodu spozorovania príslušníka polície na mieste činu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti – najmä samotnú povahu predmetnej trestnej činnosti preto krajský súd dospel k záveru, že dôvody preventívnej väzby sa u oboch obvinených nezmenili a trvajú aj v súčasnom štádiu trestného konania, pričom neboli spochybnené ani žiadnymi skutočnosťami, ktoré obvinení uviedli vo svojich sťažnostiach.

Pokiaľ ide o samotné predĺženie lehoty väzby, krajský súd po preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že prípravné konanie doposiaľ nebolo možné ukončiť z objektívnych dôvodov, a nie v dôsledku nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní, ktoré vo veci postupujú zákonným spôsobom bez prieťahov. V danom prípade ide o závažnú trestnú činnosť, ktorej objasňovanie je značne náročné, a to najmä vzhľadom na počet skutkov a obvinených. V súčasnosti je potrebné vykonať ďalšie procesné úkony, vrátane znaleckého dokazovania ohľadom zabezpečených vzoriek DNA a vo veci tiež boli vydané príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ktorých prepisy boli vyhotovené dňa 04. 11. 2011, pričom sa jedná o pomerne rozsiahly materiál, ku ktorému je potrebné vypočuť obvinených, stotožniť hlasy, urobiť analýzu hovorov, a je tiež potrebný

primeraný čas na preštudovanie spisového materiálu a na podanie obžaloby prokurátorom. V tomto smere okresný súd napadnuté uznesenie podrobne odôvodnil, pričom krajský súd sa s uvedenými dôvodmi stotožnil a v podrobnostiach na ne poukazuje. V danom prípade teda boli u obvinených M. P. a J. B. splnené všetky zákonné podmienky predĺženia väzby pri existencii zákonných dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pričom predĺženie lehoty trvania väzby do 25. 05. 2012 je aj z pohľadu krajského súdu dostatočné a primerané, a v tejto lehote je reálne ukončenie prípravného konania.

Pokiaľ ide o žiadosť obv. M. P. o prepustenie z väzby na slobodu, senát krajského súdu sa v plnom rozsahu stotožnil s napadnutým uznesením, ktorým bola táto zamietnutá, keďže zo spisového materiálu nevyplývajú žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali prepustenie obvineného z väzby na slobodu.

K námietkam obvinených uvedených v písomných dôvodoch sťažností, týkajúcich sa najmä samotného návrhu na predĺženie väzby a rozhodovania o ňom, krajský súd uvádza, že tieto nie sú dôvodné. Predmetný návrh totiž obsahuje všetky predpísané náležitosti a okresnému súdu bol doručený na rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pričom zo spisového materiálu nevyplývajú ani ďalšie skutočnosti namietané obvinenými.

V danom prípade teda boli splnené aj formálne podmienky rozhodovania o predĺžení väzby, pričom aj doterajšia dĺžka trvania väzby u oboch obvinených zodpovedná zákonnému ustanoveniu § 76 Tr. por...“

Ústavný súd stabilne judikuje, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02). Taktiež platí, že ak všeobecný súd dospeje k záveru, že prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, taký záver nie je preskúmateľný ústavným súdom, ak inak nedošlo k porušeniu ústavoprosných princípov, ktoré upravujú také obmedzenie osobnej slobody, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 124/03).

Vychádzajúc z označeného rozhodnutia krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľovi existovalo dôvodné podozrenie zo spáchania závažnej trestnej činnosti a záver krajského

súdu o existencii dôvodu väzby bol dostatočne individualizovaný, pričom odôvodnenie ďalšieho trvania sťažovateľovej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku na základe uvedených zistení nemožno považovať za arbitrárne alebo zjavne nepodložené, ako to tvrdí sťažovateľ vo svojej sťažnosti podanej ústavnému súdu. Hoci všeobecné súdy mali údajnú trestnú činnosť sťažovateľa preukázanú iba výpoveďou obvineného Ď., čo sťažovateľ spochybňuje, ústavný súd nemá v súčasnosti žiadny dôvod na prehodnocovanie jeho záverov, keďže trestné konanie ďalej pokračuje a ústavný súd po preskúmaní uvedeného uznesenia krajského súdu (ale aj okresného súdu) je toho názoru, že existenciu zákonných dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku všeobecné súdy riadne odôvodnili a ich zistenia, argumenty a závery neodporujú zásadám právnej a formálnej logiky a nevykazujú ani znaky zjavnej jednostrannosti alebo svojvôle.

Ústavný súd zároveň považuje za ústavne akceptovateľné aj odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu týkajúce sa zamietnutia sťažnosti sťažovateľa podanej proti uzneseniu okresného súdu z 21. novembra 2011 v časti jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, keď sa krajský súd stotožnil s napadnutým uznesením okresného súdu. Okresný súd v napadnutom uznesení okrem iného uviedol, že od posledného rozhodovania o väzbe sťažovateľa nedošlo k nijakej zmene, ktorá by odôvodňovala jeho prepustenie na slobodu, a preto nemal dôvod meniť svoje stanovisko, pretože dôvody väzby u sťažovateľa trvajú tak, ako boli zistené pri jeho vzatí do väzby. Okresný súd k dôvodom preventívnej väzby v tom čase okrem iného uviedol, že *„obvinení sa dopúšťali obzvlášť závažnej trestnej činnosti nie jednorázovo, ale opakovane a po dlhší čas, touto trestnou činnosťou si zabezpečovali zdroj príjmov a u obvineného J. Š. treba poukázať aj na jeho predchádzajúce odsúdenia za majetkovú trestnú činnosť. Výpoveďou spoluobvineného Ď. bola preukázaná príprava ďalšej krádeže bankomatu v J., ku ktorej prekazeniu, resp. neuskutočneniu došlo z dôvodu spozorovania na mieste príslušníka polície, s čím korešpondujú aj listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise vo zv. 1 na č. l. 251/1-251/2. Všetky tieto okolnosti vo svojom súhrne vyvolávajú obavu, že v prípade ponechania obvinených na slobode hrozí reálna hrozba, že títo by v trestnej činnosti mohli pokračovať.“*

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd pri rozhodovaní vychádzal aj z charakteru trestnej činnosti, za ktorú je sťažovateľ spolu s ďalšími spolupáchateľmi trestne stíhaný, zatiaľ v štádiu prípravného konania, pričom ich konanie je kvalifikované v rámci vzneseného obvinenia ako pokračovací obzvlášť závažný zločin krádeže z časti dokonaný a z časti v štádiu pokusu podľa § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) a § 14 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ sa mal dopustiť predmetnej trestnej činnosti viacerými skutkami, trestnú činnosť podľa krajského súdu zrejme páchal na zabezpečenie bezprácneho zisku a prostriedkov na svoje živobytie, pritom už len z tejto skutočnosti vyplýva dôvodná obava, že pre prípad prepustenia z väzby na slobodu bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, a to aj takým spôsobom, ako sú spomínané skutky, pre ktoré bolo voči nemu vznesené obvinenie. Ide zjavne o rozsiahlu trestnú činnosť a zároveň obzvlášť závažnú, dokazovanie je pritom náročné z hľadiska časového i obsahového, v súčasnosti s prihliadnutím i na dôvody predĺženia lehoty trvania väzby. Z pohľadu okresného a krajského súdu preto nemožno väzbu vymedziť len na základnú lehotu trvania väzby sťažovateľa a jeho spoluobvinených.

Sťažovateľ taktiež namieta, že bola porušená zásada rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, pretože z dôvodu krátkosti času medzi oznámením o výsluchu sťažovateľa (štvrtok 17. novembra 2011 o 15.00 h) a uskutočnením výsluchu (pondelok 21. novembra 2011 o 9.00 h) právna zástupkyňa sťažovateľa, ako aj samotný sťažovateľ nemohli preštudovať spis a krajský súd (a ani okresný súd) sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s touto námietkou.

Je pravdou, že ani krajský, ani okresný súd nereagovali na túto námietku sťažovateľa, avšak zo zápisnice z výsluchu sťažovateľa uskutočneného 21. novembra 2011 vyplýva, že k tejto námietke sa vyjadril prokurátor generálnej prokuratúry, ktorý uviedol, že sťažovateľ si právo na nazretie do spisu môže uplatniť v ktoromkoľvek štádiu trestného konania, aj pred nariadeným výsluchom, avšak generálna prokuratúra neviduje takúto žiadosť sťažovateľa, pričom skonštatoval, že nevyužitie tohto práva nemožno vyhodnotiť ako pochybenie okresného súdu. Na základe uvedeného považuje ústavný súd túto námietku sťažovateľa za nedôvodnú.

Ústavný súd k námietkam sťažovateľa smerujúcim k porušeniu jeho práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu konštatuje, že nemá právomoc na ich preskúmanie, pretože v súvislosti s právom byť vzatý do väzby a zostať vo väzbe iba na základe zákonného stíhania podľa Trestného zákona mal možnosť tieto okolnosti namietat' najmä v konaní pred okresným súdom, v ktorom sa rozhodovalo o jeho vzatí do väzby 28. mája 2011, pričom jednotlivé hmotnoprávne a procesné záruky tohto konania sú obsiahnuté najmä v čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

S poukazom na to ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3.2 Sťažovateľ napokon namieta porušenie svojho práva podľa čl. 5 ods. 5 dohovoru, podľa ktorého kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie. K porušeniu označeného práva malo dôjsť podľa sťažovateľa uznesením krajského súdu zo 7. decembra 2011. Sťažovateľ však nijako neodôvodnil, v čom má spočívať namietané porušenie označeného práva.

Ústavný súd k predmetnej námietke uvádza, že podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde (všeobecnom).

Reálne by preto prichádzalo do úvahy možné porušenie práva podľa tohto článku dohovoru až po právoplatnom rozhodnutí všeobecného súdu, ktorým by sťažovateľovi nebolo priznané právo na odškodnenie.

Keďže k takejto situácii nedošlo, ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho dôvodu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2012